

Icke konfidentiell
Kommissionens beslut
av den 9.2.2000
om en koncentrations förenlighet med den gemensamma marknaden och med EES-
avtalet
(Ärende nr COMP/M.1641 – Linde/AGA)

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 57.2 a i detta,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer¹, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1310/97¹, särskilt artikel 8.2 i denna,

med hänvisning till kommissionens beslut av den 30 september 1999 att inleda ett förfarande i detta ärende,

efter att ha gett berörda parter tillfälle att inkomma med synpunkter på kommissionens invändningar,

efter att ha hört rådgivande utskottet för kontroll av företagskoncentrationer²,

och av följande skäl:

¹ EGT L 180, 9.7.1997, s. 1.

² EGT

1. Den 1 september 1999 inkom till kommissionen, i enlighet med artikel 4 i rådets förordning (EEG) nr 4064/89 (förordningen om kontroll av företagskoncentrationer), en anmälan om en planerad företagskoncentration. Enligt anmälan planeras följande: Linde Aktiengesellschaft (Linde) förvärvar genom aktieköp kontrollen över hela AGA AB (AGA) i den mening som avses i artikel 3.1 b i förordningen om kontroll av företagskoncentrationer.
2. Den 30 september 1999 beslutade kommissionen, i enlighet med artikel 6.1 c i förordningen om kontroll av företagskoncentrationer och artikel 57 i Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, att inleda ett formellt förfarande rörande detta fall.
3. Det rådgivande utskottet diskuterade den 24 januari 2000 utkastet till det föreliggande beslutet.

I PARTERNA OCH KONCENTRATIONSPLANEN

4. Linde har verksamhet inom sektorerna bygg- och anläggningsteknik, materialhantering, kylteknik samt produktion och distribution av tekniska gaser. Även AGA är verksam inom sektorn produktion och distribution av tekniska gaser.
5. Linde äger redan AGA-aktier motsvarande 21,76 % av kapitalet och 14,45 % av rösterna. Genom avtal av den 15 augusti 1999 förvärvade Linde av sex stora aktieägare i AGA totalt 66 891 874 A-aktier och 41 974 157 B-aktier. Detta innebär att Linde har en ägarandel på mer än 66 % av AGA.
6. Genom ett offentligt anbud har Linde dessutom sedan dess förvärvat det återstående kapitalet i AGA, som är fördelat på A- och B-aktier.

II KONCENTRATIONEN

7. Eftersom Linde som enda ägare får kontroll över AGA innebär planen en koncentration i den mening som avses i artikel 3.1 b i förordningen om kontroll av företagskoncentrationer.

III GEMENSKAPSDIMENSIONEN

8. De berörda företagen har en global försäljning på mer än 5 miljarder euro³. Inom gemenskapen har Linde och AGA vardera en försäljning på mer än 250 miljoner euro. De berörda parterna har inte mer än två tredjedelar av sin försäljning i gemenskapen i en och samma medlemsstat. Den anmälda koncentrationen har därför en gemenskapsdimension. Koncentrationen är dessutom ett samarbetsärende enligt artikel 57 i EES-avtalet tillsammans med artikel 2.1 c i protokoll 24 till detta avtal.

³ Omsättningen är beräknad på grundval av artikel 5.1 i förordningen om kontroll av företagskoncentrationer och kommissionens meddelande om beräkning av omsättning (EGT C 66, 2.3.1998, s. 25). Omsättningen före den 1 januari 1999 är beräknad på grundval av den genomsnittliga växelkursen för ecu och omräknad till euro enligt kursen 1:1.

IV BEDÖMNING ENLIGT ARTIKEL 2 I FÖRORDNINGEN OM KONTROLL AV FÖRETAGSKONCENTRATIONER

A Relevanta produktmarknader

9. Linde och AGA är båda verksamma på området för produktion och distribution av tekniska gaser samt medicinska gaser och särskilt rena gaser.
10. Som tekniska gaser räknas alla gaser och gasblandningar, som levereras av gasleverantörer för alla slags användningar inom teknik och forskning. De tekniska gaser som används mest är syre, kväve, argon, koldioxid, acetyl och vätgas samt blandningar av dessa. Till de tekniska gaserna i trängre mening räknas inte medicinska gaser och gaser, vars renhet överstiger den normala, eller som är blandade i mer exakta proportioner än de tekniska gasblandningarna.
11. Tekniska gaser kan utvinnas ur luft, genom syntetiska processer och ur naturliga källor. Luftgaser utvinns genom kondensering och separering av luft i dess beståndsdelar. Luft består av 20,95 % syre, 78,09 % kväve, 0,93 % argon och 0,03 % övriga ädelgaser, som neon, krypton, xenon och helium. Acetyl och vätgas framställs genom kemiska processer. Koldioxid ("kolsyra") härrör från naturliga källor eller uppstår som restprodukt vid kemiska processer. Helium utvinns ur naturliga källor.
12. Enligt uppgift från anmälarna utgörs 75 % av försäljningen av tekniska gaser av luftgaser och 25 % av gaser, som utvinns genom kemiska processer eller ur naturliga källor.
13. I tabellen nedan ges en överblick av viktiga användningsområdena för gaserna syre, kväve, argon, koldioxid, acetyl, vätgas och helium.

Gas	Viktiga användningsområden
Syre	Metallindustri (ståltillverkning), kemisk industri, metallbearbetande industri (skärning och svetsning), pappersindustri (blekning), glasindustri (smältning), elektronikindustri, rening av avloppsvatten, fiskavel
Kväve	Elektronikindustri, kemisk industri, livsmedelsindustri (ökad hållbarhet genom oxidationsskydd och snabbfrysning), metallbearbetande industri (pressning av aluminiumdelar), byggnadsindustri (frysning av mark, avkylning vid betongstelning, oxideringsskydd för spännstål)
Argon	Metallindustri (ståltillverkning), metallbearbetande industri (oxideringsskydd för svetsar), elektronikindustri (skydd av halvledare mot orenheter), lyftgas för "air bags"

Vätgas	Kemisk industri (rening av kemikalier), livsmedelsindustri (framställning av matolja), glastillverkning (slipning av glas)
Koldioxid	Metallbearbetande industri (oxideringsskydd för svetsar), ståltillverkning, kemisk industri, tillverkning av drycker, livsmedelsindustri (snabbfrysning), torris, rening av avloppsvatten (neutralisering av alkaliskt avloppsvatten)
Acetyl	Metallbearbetande industri (skärning och svetsning), glastillverkning (smörjning av gjutformar)
Helium	Flyg- och rymdfartsindustri, lyftgas för ballonger, hälsovård

14. Den anmälade parten har förklarat att de tekniska gaserna kan sammanfattas i grupper med liknande användningsändamål/-möjligheter. I nästan alla användningar är det möjligt att ersätta en gas med en annan, förutsatt att dennas fysikalisk-kemiska egenskaper är lämpliga för den tilltänkta användningen. Gasblandningar kan i allmänhet ersättas av enskilda gaser. Kväve, argon och koldioxid lämpar sig för användning som ädelgaser, medan flytande kväve, flytande argon, flytande helium och flytande och fast koldioxid kan användas för kylning. Dessutom bildar svetsingsskyddsgaser som koldioxid, argon och gasblandningar en grupp av gaser. Slutligen kan luft och syre likaså räknas till en grupp av gaser.
15. Den anmälade parten har vidare visat att i 60 % av användningarna kan tekniska gaser ersättas med alternativa, icke gasbaserade metoder. Det skulle gälla följande användningsområden: värmebehandling, metallurgi, syreanrikning inklusive glas-/smältprocesser, förbindning/sammanfogning/avskiljning, inertisering/kemi, kyltillämpningar för livsmedel, framställning av drycker, vattenrening, etsning och deponering av halvledare/elektronik/ljusteknik, kyl- och trycktillämpningar inom plast- och gummiindustrin samt konstgjord andning och narkos. Eftersom kunder på de ovan nämnda användningsområdena inte endast skulle använda gasbaserade, utan även icke gasbaserade metoder, måste metoder, som grundar sig på alternativ teknik, tas med i definitionen av den relevanta marknaden. Den anmälade parten föreslår därför att den relevanta produktmarknaden definieras enligt de tio viktigaste användningsområdena.
16. På grundval av resultaten av undersökningen i detta förfarande liksom i det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC, utgår kommissionen från att tekniska gaser på grund av de enskilda gasernas olikartade kemiska och fysikaliska egenskaper i allmänhet inte kan ersätta varandra. Tekniska gaser används i produktionsprocesser i enlighet med sina respektive kemiska och fysikaliska egenskaper för att uppnå ett visst önskat resultat för den tilltänkta särskilda användningen. Eftersom kundernas behov i hög grad avviker från varandra enligt respektive användning, kan man inte utgå från att det råder en

allmän utbytbart. Visserligen kan det finnas mer än en gas som har de för en användning i princip erforderliga egenskaperna, exempelvis kan både kväve och argon användas för inertisering och både kväve och koldioxid för djupfrysning av livsmedel. Men även i sådana fall måste man utgå från att en av dessa gaser är tekniskt överlägsen för kundens speciella användning. Det innebär att det för kunderna inte finns någon verklig utbytbart, eftersom ett utbyte skulle medföra försämrade processer och kvalitetsförluster. De kunder som tillfrågats inom ramen för undersökningen i detta förfarande liksom i det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC har nästan undantagslöst förnekat att de tekniska gaser som de använder skulle vara utbytbara.

17. På grundval av resultaten av undersökningen i detta förfarande liksom i det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC, utgår kommissionen dessutom från att tekniska gaser i allmänhet inte kan ersättas med icke gasbaserade metoder. I synnerhet har de kunder som kommissionen tillfrågat i detta förfarande nästan undantagslöst förklarat att tekniska gaser ur deras synvinkel inte kan ersättas med icke gasbaserade, exempelvis mekaniska eller kemiska metoder.
18. Visserligen är det möjligt att utbytbart föreligger för vissa användningar, t.ex. användning av kompressionskylanläggningar i stället för koldioxid och kväve för frysning och kylning av livsmedel eller användning av luft i stället för syre vid stålframställning. Det sistnämnda torde dock medföra en ökad energiåtgång och kvalitetsförluster och därigenom försämrade processer, vilket innebär att man såtillvida inte längre kan utgå från att utbytbart föreligger. Beträffande det förstnämnda exemplet måste man beakta att en omställning från koldioxid och kväve till kompressionskylanläggningar för att frysa och kyla livsmedel innebär ett beslut om införande av ett nytt system. Med tanke på de investeringar som krävs för en sådan omställning, kan man inte utgå från att kunden vid en permanent höjning av priserna på de tekniska gaser som han inköper snabbt skulle kunna övergå till icke gasbaserade metoder.
19. Kommissionen utgår från att varje enskild gas på grund av dess specifika kemiska och fysikaliska egenskaper bör anses utgöra en relevant produktmarknad.
20. Tekniska gaser levereras till kunder med ett stort kontinuerligt behov, antingen genom gasleverantörens sammanlänkade rörledningsnät eller genom en anläggning på kundens mark (on site) som är anpassad till dennes behov och produktionsmängder. Stora kunder, vars behov dock ännu inte är så stora att de ekonomiskt skulle motivera on site-anläggningar, försörjs genom tankleveranser. Gaserna levereras i tankbilar, vanligen i flytande form. Dessutom levereras tekniska gaser även i flaskor. Gasblandningar för tekniska, medicinska och vetenskapliga syften, särskilt rena gaser, ädelgaserna och reaktiva gaser för halvledarindustrin fylls likaså på flaskor och distribueras i denna form.
21. På grundval av uppgifterna från den anmälade parten och de kunskaper som erhållits i det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC har kommissionen kommit till uppfattningen att de relevanta gasproduktmarknaderna bör uppdelas enligt de tre distributionskanalerna – on site-anläggningar/rörledningar, tankvagnar och gasflaskor. Kundernas anläggningar skiljer sig från varandra i enlighet med leveranssättet och priserna för de olika gaserna avviker allt efter distributionskanal betydligt från varandra, såsom den anmälade parten också förklarat. Kommissionens undersökning i detta och det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC har bekräftat att konkurrenterna

liksom även kunderna uppfattar de tre distributionskanalerna som separata relevanta produktmarknader.

B Geografiskt relevanta marknader

22. Enligt uppgift från den anmälade parten utgör gemenskapen den geografiskt relevanta marknaden. De gasproducenter som verkar inom gemenskapen är närvarande i nästan alla medlemsstater – om än med olika marknadsandelar – och erbjuder gas genom alla gängse distributionsvägar. Att leveranser av flaskgas över medlemsstaternas gränser endast sker i relativt begränsad skala påverkar inte det faktum att den geografiska marknaden omfattar hela gemenskapen, eftersom alla konkurrenter levererar till kunder i medlemsstaterna från on site-anläggningar och genom rörledningar, konkurrerar med varandra och bestämmer på så sätt marknadsgränserna.
23. Genom kommissionens undersökning i detta förfarande och i det parallella förfarandet M.1630 – Air Liquide/BOC har det framkommit att de geografiskt relevanta marknadernas utsträckning bestäms av respektive gas egenskaper och distributionsform.
24. Då det är fråga om leveranser till kunder genom on site-anläggningar, måste man anta att alla betydande leverantörer av tekniska gaser har tillgång till den expertkunskap och de resurser som krävs för att i hela EES-området uppföra och driva sådana anläggningar. Därför kan även alla betydande leverantörer delta i anbudsinfordringar i hela EES-området och lämna anbud på uppförande och drift av on site-anläggningar. Av detta följer att den geografiskt relevanta marknaden omfattar hela EES-området.
25. Beträffande leveranser till kunder med tankvagnar, måste man på grund av de höga transportkostnaderna utgå från att det åtminstone i fråga om luftgaserna syre och kväve är ekonomiskt lönsamt med leveranser inom en radie på cirka 200 km runt tappningsanläggningen. Även om leveransradierna runt de olika tappningsanläggningarna överlappar varandra, måste man utgå från att den geografiskt relevanta marknaden inte omfattar hela EES-området, utan snarare i princip följer statsgränserna. De prisskillnader i medlemsstaterna som kommissionen noterat talar också för att så är fallet.
26. Vad gäller distribution av flaskgas, har även den anmälade parten förklarat att det knappast förekommer några gränsöverskridande leveranser. De geografiskt relevanta marknaderna för flaskgas måste därför definieras lokalt. Leveransradierna för tappningsanläggningarna överlappar varandra så att det stora antalet lokala marknader i regel utan luckor täcker en medlemsstats hela territorium. Konkurrensförhållandena begränsar sig därför åtminstone mellan de stora leverantörerna inte till konkurrens på lokal eller regional nivå, utan omfattar hela medlemsstaten. I sin bedömning utgår kommissionen därför i det följande från att de geografiskt relevanta marknaderna för flaskgas omfattar respektive medlemsstats hela territorium.

C Bedömning av effekterna på konkurrensen

27. Man måste utgå från att koncentrationen för Linde/AGA leder till en dominerande ställning på marknaderna för flaskgas i Nederländerna och flytande gas och flaskgas i Österrike.

1. Tyskland

aa) Marknadsstrukturen i Tyskland kännetecknas av stora marknadsandelar för Linde och Messer.

28. Tyskland är den ojämförligt största marknaden för tekniska gaser inom EES och har dessutom det största antalet konkurrerande företag. De ledande leverantörerna av tekniska gaser i Tyskland är Linde och företaget Messer Griesheim GmbH (Messer), av vilket Hoechst Aktiengesellschaft äger 66 2/3 % och familjen Messer 33 1/3 %. Lindes och Messers respektive andelar av marknaden för tekniska gaser uppgick 1997 till [25–30]* %⁴. Andra betydande leverantörer i Tyskland är AGA Gas GmbH & Co. KG (AGA), ett dotterföretag till AGA, och Air Liquide GmbH (Air Liquide), ett dotterföretag till Air Liquide S.A. År 1997 hade AGA [10–15]* % och Air Liquide [10–15]* % av hela marknaden för tekniska gaser⁵. Även de internationellt verksamma gasleverantörerna Air Products and Chemicals, Inc. (Air Products) och Praxair, Inc. (Praxair) är verksamma i Tyskland, om än i begränsad skala. Deras andelar av hela marknaden för tekniska gaser var 1997 [mindre än 5]* % för Air Products och [mindre än 5]* % för Praxair⁶. Dessutom hade 1997 även företaget The BOC Group plc. (BOC) ännu verksamhet i Tyskland med en andel av hela marknaden för tekniska gaser på [mindre än 5] %⁷. Sedan dess har dock BOC:s verksamhet i Tyskland övertagits av Air Liquide.
29. 1997 hade de övriga leverantörerna av tekniska gaser i Tyskland en sammanlagd marknadsandel på [10–15]* %⁸. Bland dessa finns exempelvis företaget Westfalen Aktiengesellschaft, med verksamhet i hela Tyskland, och leverantörer med regional tyngdpunkt, som Sauerstoffwerk Friedrichshafen GmbH, Sauerstoffwerk Friedrich Guttroff GmbH och Schöberl GmbH & Co. Dessutom erbjuder det norska företaget Hydrogas AS (Hydrogas) leveranser av CO₂ i Tyskland. Totalt är cirka 30 mindre leverantörer verksamma i Tyskland.
30. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser i Tyskland enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	Syre		Kväve		Argon		Vätgas		CO ₂	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde

* Delar av denna text har lämnats bort för att se till att inga konfidentiella uppgifter lämnas ut. Dessa delar markeras med klammer och asterisk.

⁴ Salomon Smith Barney, Industrial Gases, Industry Report July 1998, s. 178.

⁵ Salomon Smith Barney, Industrial Gases, Industry Report July 1998, s. 178.

⁶ Salomon Smith Barney, Industrial Gases, Industry Report July 1998, s. 178.

⁷ Salomon Smith Barney, Industrial Gases, Industry Report July 1998, s. 178.

⁸ Salomon Smith Barney, Industrial Gases, Industry Report July 1998, s. 178.

Linde	[20–25]* %	[30–35]* %	[25–30]* %	[25–30]* %	[20–25]* %	[30–35]* %	[20–25]* %	[20–25]* %	[10–15]* %	[10–15]* %
Messer	25–30 %	35–40 %	30–35 %	35–40 %	45–50 %	40–45 %	40–45 %	45–50 %	15–20 %	20–25 %
AGA	10–15 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	25–30 %	30–35 %
Air Liquide	10–15 %	5–10 %	10–15 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	5–10 %	25–30 %	25–30 %
Air Products	10–15 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	25–30 %	20–25 %	< 5 %	< 5 %
Praxair	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %
Övriga	5–10 %	< 5 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	10–15 %	10–15 %

31. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flaskgas i Tyskland enligt tabellen nedan.

Flaskgas	Syre		Kväve		Argon Argon- blandningar		CO ₂		Vätgas		Acetyl	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Linde	[25–30]* %	[25–30]* %	[20–25]* %	[25–30]* %	[25–30]* %	[25–30]* %	[10–15]* %	[10–15]* %	[5–10]* %	[15–20]* %	[40–45]* %	[40–45]* %
Messer	30–35 %	30–35 %	20–25 %	20–25 %	30–35 %	30–35 %	15–20 %	15–20 %	15–20 %	25–30 %	25–30 %	25–30 %
AGA	10–15 %	10–15 %	5–10 %	10–15 %	10–15 %	10–15 %	25–30 %	25–30 %	45–50 %	25–30 %	15–20 %	15–20 %
Air Liquide	10–15 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	25–30 %	25–30 %	5–10 %	5–10 %	10–15 %	10–15 %
Air Products	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %
Praxair	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %
Övriga	< 5 %	5–10 %	30–35 %	30–35 %	10–15 %	10–15 %	15–20 %	10–15 %	10–15 %	15–20 %	< 5 %	< 5 %

32. 1998 utgjordes cirka 60 % av all försäljning av flytande gaser av luftgaserna syre och kväve och cirka 78 % av all försäljning av luftgaserna syre, kväve och argon. Av marknaden för flytande syre har Messer en värdemässig andel på 35–40 % och Linde [30–35]* %. Av marknaden för flytande kväve har Messer en värdemässig andel på 35–40 % och Linde [25–30]* %. Av marknaden för flytande argon har Messer en värdemässig andel på 40–45 % och Linde [30–35]* %.
33. 1998 utgjordes mer än 69 % av all försäljning av flaskgas av syre, kväve, argon och argonblandningar. Av marknaden för syre på flaska har Messer en värdemässig andel på 30–35 % och Linde [25–30]* %. Av marknaden för kväve på flaska har Messer en värdemässig andel på [25–30]* % och Linde 20–25 %. Av marknaden för argon och argonblandningar på flaska har Messer en värdemässig andel på 30–35 % och Linde [25–30]* %.

bb) De båda marknadsledande företagen har tillgång till en heltäckande infrastruktur, ett heltäckande distributionsnät och en omfattande kundbas.

34. I anläggningar för luftseparering utfaller de enskilda luftgaserna i flytande form. De kan genom ångbildning tappas på flaska i gasform i tappningsanläggningar på platsen för luftsepareringsanläggningen och därifrån levereras direkt till stora flaskgaskunder. Luftgaser levereras dock även direkt i flytande form i tankbilar till slutanvändarna eller till tappningsanläggningar, som inte ligger i direkt anslutning till någon luftsepareringsanläggning. Där tappas de på flaska och distribueras. Avnämare av flytande gaser och flaskgas är inte endast slutanvändare, utan även s.k. återförsäljare. Återförsäljarna är för det mesta mindre, regionalt verksamma gasproducenter eller gashandlare, som tappar de levererade flytgaserna på flaska i egna tappningsanläggningar eller säljer levererade gasflaskor från egna distributionsställen till slutkunderna.
35. Transportkostnaderna är av stor betydelse för handeln med flytande gaser och flaskgas. Deras andel av kostnaderna för flytande syre och kväve uppgår till 40 % och för flytande argon, som är betydligt dyrare, till 10 %. Transportkostnaderna vältras till största delen över på kunden och utgör en del av priset. Ju tätare en leverantörs produktions-, försäljnings- och distributionsnät är, desto lättare kan denne minimera transportkostnaderna genom ett kundnära utbud. Följaktligen spelar i dag, såsom också framhålls i anmälan, produktionskostnaderna mindre roll för priskonkurrensen än distribution, försäljning och administration.
36. Linde och Messer har i jämförelse med sina konkurrenter betydligt tätare produktions-, försäljnings- och distributionsnät i Tyskland. Dessutom har Messer traditionellt en särskilt stark ställning i den västliga regionen (Nordrhein-Westfalen, Hessen, Rheinland-Pfalz, Saarland) och Linde har av tradition en särskilt stark ställning i den sydliga regionen (Baden-Württemberg, Bayern), som har det högsta bruttovärdeskapandet inom tillverkningsindustrin. I Tyskland skapas i den västliga regionen 36 % och i den sydliga regionen 35 % av bruttovärdet inom tillverkningsindustrin. Den nordliga regionen (Niedersachsen, Hamburg, Bremen, Schleswig-Holstein) och den östliga (Mecklenburg/Vorpommern, Brandenburg, Berlin, Sachsen-Anhalt, Thüringen, Sachsen) däremot står för endast 14 % respektive 15 % av bruttovärdeskapandet.

37. Fördelningen av produktionsanläggningar och tappningsanläggningar i Tyskland framgår av tabellen nedan.

LZA/LZA + rörledning	Nordregionen	Ostregionen	Sydregionen	Västregionen	Tyskland totalt
Linde	3	3	1	4	11
Messer	0	0	1	8	9
AGA	1	1	1	1	4
Air Liquide	1	1	0	1	3
Air Products	1	0	0	1	2
Övriga	0	0	1	2	3
Totalt	6	5	4	17	32

Tappnings- och acetyl- anläggningar	Nordregionen	Ostregionen	Sydregionen	Västregionen	Tyskland totalt
Linde	7	5	11	8	31
Messer	1	9	3	8	21
AGA	2	3	2	3	10
Air Liquide	2	6	3	6	17
Air Products	1	0	0	1	2
Övriga	0	2	10	5	17
Totalt	13	25	29	31	98

38. För att sänka transportkostnaderna tillämpas även avtal om utbyteskvantiteter. Linde och Messer har slutit avtal om utbyteskvantiteter, enligt vilket Linde förser Messer med flytande syre och kväve från sina luftsepareringsanläggningar i Worms (västregionen) och Leuna (östregionen) och Messer förser Linde med flytande syre från sina luftsepareringsanläggningar i Hürth (västregionen). Den avtalade kvantiteten uppgår till sju miljoner m³ syre per år.

39. Linde och Messer har dessutom det tätaste nätet av försäljningspartners.

Leveransställen/ försäljningspartn	Nordregionen	Ostregionen	Sydregionen	Västregionen	Tyskland totalt
---------------------------------------	--------------	-------------	-------------	--------------	-----------------

er					
Linde	107	251	254	186	798
Messer	226	258	163	202	849
AGA	143	155	151	141	590
Air Liquide	36	244	57	102	439
Air Products	47	41	0	73	161
Totalt	576	949	625	704	2837

40. Enligt uppgift från den anmälade parten finns det cirka 450 000 avnämare av tekniska gaser i Tyskland. Linde har i Tyskland [mindre än 200 000]* kunder. Av dessa är [...] * storkunder med decentraliserade produktionsorter, som försörjs genom rörledningar eller on site-anläggningar. Ytterligare cirka [...] * är kunder med behov av tankprodukter, men även gaser i stålflaskor samt kunder med ett relativt stort behov av flaskgas. Dessa kunder sköts direkt av Linde. De övriga kunderna [...] * är småkunder med ett behov av 1–10 flaskor per år och en försäljning på mindre än [...] * tyska mark per år. Leveranserna till dessa sköts av Lindes knappt 800 försäljningspartners. Försäljningspartnern säljer uteslutande flaskgas från Linde⁹ för dennes räkning.
41. Messer har i Tyskland en bas på 150 000–200 000 kunder. För att sköta småkunderna har Messer 850 försäljningspartners.
42. Lindes och Messers täta nät av produktions- och försäljningsställen garanterar en hög grad av produkttillgänglighet, leveranssäkerhet och korta leveransvägar och ger båda företagen avgörande kostnadsfördelar gentemot konkurrenterna.

cc) Trots en marknadsstruktur som kännetecknas av höga marknadsandelar för Linde och Messer visar utvecklingen av marknadsandelar och priser över tiden att det finns en betydande konkurrens mellan de båda företagen.

43. Såsom förklarats ovan kännetecknas marknadsstrukturen för flytande gaser och flaskgas av stora marknadsandelar för de ledande leverantörerna Linde och Messer, som dessutom båda har betydande fördelar i jämförelse med sina konkurrenter i fråga om infrastruktur och försäljningsnät. Visserligen kan stora marknadsandelar för enbart två företag vara ett starkt indicium på förekomsten av ett duopol med en dominerande ställning på marknaden. Enbart en sådan marknadsstruktur innebär dock inte med nödvändighet att företagen gemensamt har en dominerande ställning på marknaden, förutsatt att det finns väsentliga belägg för att det förekommer en betydande konkurrens mellan de båda ledande företagen.

⁹ Linde, Kompetenz vor Ort, s. 32.

44. Visserligen tillkommer i det föreliggande fallet att tekniska gaser är homogena varor, vilket i regel underlättar ett samordnat oligopolistiskt beteende. Man måste dock även beakta att det på marknaderna för tekniska gaser råder en viss differentiering av utbudet med avseende på användningsteknikerna. Vid sidan av priset är gasproducenternas utveckling av nya användningstekniker och erbjudande av användningsspecifikt bistånd en viktig handlingsparameter på dessa marknader. I dagsläget finns det enligt uppgift från Linde mellan 500 och 1 000 olika användningar av tekniska gaser. Detta antal växer hela tiden. Exempelvis användes, såsom Linde förklarar, upp till en tredjedel av de under fjolåret sålda gaskvantiteterna till ändamål som för tio år sedan inte ansågs lämpliga för tekniska gaser.
45. Ändå ger den beskrivna marknadsstrukturen och gasernas fundamentala homogenitet anledning att anta att det finns ett duopol med dominerande ställning på marknaden. Mot detta antagande talar dock utvecklingen av marknadsandelar över tiden och prissättningen av de enskilda gaserna.
46. Linde har under förfarandet lagt fram ett omfångsrikt statistiskt material om utvecklingen av marknadsandelar och genomsnittliga intäkter av enskilda gaser från och med 1986 respektive 1989 för flytande gaser, som från och med 1994 grundar sig på uppgifter från VCI (Verband der chemischen Industrie). Enligt detta material har Lindes och Messers respektive marknadsandelar för enskilda gaser utvecklats i motsatt riktning. Likaså visar sig tydliga skillnader mellan Linde och Messer i fråga om utvecklingen av de genomsnittliga intäkterna av enskilda gaser. Båda dessa faktorer tyder på att det har funnits en betydande konkurrens mellan Linde och Messer.
47. Lindes marknadsandel för de flytande gaserna syre och argon har minskat något under de senaste tio åren (för syre med 1,6 och för argon med 0,3 procentenheter). Under samma tid ökade företagets andel av marknaden för flytande kväve något (med 1,6 procentenheter). I alla fall rör det sig inte om någon jämn utveckling. Under en del år översteg marknadsandelarna dem från år 1989, medan de under andra år var lägre. I motsats härtill har Messers andelar av marknaderna för alla de tre flytande gaserna minskat betydligt (för syre med 6,1, för kväve med 4,5 och för argon med 8,5 procentenheter). Inte heller i detta fall har det varit fråga om en jämn utveckling. Dessutom uppvisar utvecklingen av Lindes och Messers marknadsandelar för de enskilda gaserna inte samma tendenser. Exempelvis ökade Lindes marknadsandel för en viss gas under en del år tydligt, samtidigt som Messers andel klart minskade. På motsvarande sätt var utvecklingen under vissa år den motsatta.
48. Mellan 1989 och 1992 minskade exempelvis Lindes marknadsandel för flytande syre lite grann, medan Messers andel ökade tydligt, med 5 procentenheter, under samma tid. Från 1993 till och med 1995 ökade Lindes marknadsandel något, medan Messers minskade. Från 1996 till och med 1999 minskade Lindes marknadsandel något, medan Messer noterade en tillbakagång på 8 procentenheter. Messers marknadsandel för flytande argon varierade kraftigt under åren 1989 till och med 1999. Från 1989 till och med 1994 minskade Messers marknadsandel med 11 procentenheter, för att sedan öka med nästan 7 procentenheter från 1995 till och med 1997 och åter minska med 4 procentenheter till och med 1999. Linde däremot bevarade med små variationer under hela perioden från 1989 till och med 1999 i stort sett sin marknadsandel för flytande argon. För flytande kväve noterade Linde från 1989 till och med 1995 en ökning med små variationer på 3 procentenheter, medan en liten tillbakagång skedde från 1996 till och med 1999. För

Messer minskade marknadsandelen för flytande kväve från 1989 till och med 1993 med 7 procentenheter, medan den därefter med olika tendenser åter växte med totalt 3 procentenheter.

49. Beträffande flaskgas har Lindes marknadsandel under de 13 senaste åren generellt minskat kraftigt (från 11 och upp till 17 procentenheter för olika gaser). Denna utveckling har varit relativt jämn. Messers marknadsandel har däremot förblivit mer eller mindre oförändrad eller minskat något, med undantag för marknaden för acetyl, där Messers andel ökat med 9 procentenheter.
50. Vad gäller utomstående konkurrenter, kan man för nästan samtliga gassorter, både på området för flytande gaser och flaskgas, konstatera en stark ökning av Air Liquides marknadsandelar. Som följd av denna utveckling kan man konstatera att Air Liquide under de tio senaste åren fått en stark ställning i Tyskland som leverantör på marknaderna för flytande gas och flaskgas. Betydande ökning av marknadsandelarna kan även genomgående noteras för de övriga leverantörer som förtecknas i punkt 29, och som inte hör till gruppen av de sju stora gasproducenterna.
51. Linde har under förfarandet lagt fram talrika exempel på betydande prissänkningar i konkurrensen om befintliga kundrelationer. Med tanke på Lindes stora antal kunder kan dessa exempel naturligtvis endast röra en jämförelsevis liten del av den befintliga kundbasen. Den tendens som visar sig i dessa exempel liksom i de ”konkurrensbalanser” som presenteras i anmälan, bekräftas dock även av utvecklingen av de genomsnittliga intäkterna (i mark per m³).
52. På samma sätt som i fråga om utvecklingen av marknadsandelarna, visar även utvecklingen av de genomsnittliga intäkterna för Linde och Messer upp en olikartad bild. Lindes genomsnittliga intäkter av flytande syre minskade från 1994 till och med 1999 med [...] *% och Messers med [...] *%. För båda leverantörerna var de genomsnittliga intäkterna 1999 liksom under de flesta tidigare år större än de genomsnittliga intäkterna på hela marknaden. Lindes genomsnittliga intäkter av flytande kväve minskade från 1994 till och med 1999 med [...] *% och Messers med [...] *%. Såväl 1994 som 1999 var Lindes genomsnittliga intäkter i nivå med den totala marknaden, medan Messers 1994 var mindre och 1999 större än genomsnittet på marknaden. Lindes genomsnittliga intäkter av flytande argon minskade från 1994 till och med 1999 med [...] *% och Messers med [...] *%. Likafullt var Lindes genomsnittliga intäkter under hela perioden betydligt större än genomsnittet på marknaden och Messers betydligt mindre. På marknaden för flaskgas syns liknande tendenser i olika riktning. För exempelvis syre på flaska var Lindes genomsnittliga intäkter under hela perioden från 1994 till och med 1999 betydligt större än genomsnittet på marknaden, medan Messers under de olika åren var ungefär lika stora eller mindre än genomsnittet på marknaden. För acetyl på flaska var däremot Lindes genomsnittliga intäkter klart mindre än genomsnittet på marknaden, medan Messers var klart större. För argon på flaska var båda företagens genomsnittliga intäkter mindre än genomsnittet på marknaden, med olika differenser.
53. Inte heller för homogena varor kan man utgående från de genomsnittliga intäkterna dra någon entydig slutsats om konkurrenternas prissättning. Visserligen uppstår vid homogena varor inte de svårigheter, som kan förekomma då det är fråga om differentierade varor från olika produktmixer hos de enskilda leverantörerna. Även då det rör sig om homogena varor kan dock en olikartad kundstruktur med påföljande olika

leveransmängder påverka förhållandet mellan genomsnittliga intäkter och faktiska priser. Ändå ger de genomsnittliga intäkterna av homogena varor viktiga upplysningar om de enskilda leverantörernas prissättning. Detta gäller särskilt i det aktuella fallet, eftersom Lindes och Messers respektive marknadsandelar är av jämförbar storleksklass. Man kan därför anta att även deras kundbaser företer en jämförbar struktur. Följaktligen tyder den olikartade utveckling av Lindes och Messers genomsnittliga intäkter som presenteras i punkt 52 klart på att det råder priskonkurrens mellan de båda företagen.

54. Efter allt att döma måste man utgå från att det råder ett aktivt konkurrensförhållande mellan Linde och Messer. Trots den duopolistiska marknadsstrukturen är konkurrensförhållandet mellan de båda företagen ännu så utpräglat, att antagandet att det inte skulle finnas någon betydande konkurrens mellan Linde och Messer inte kan motiveras.

Slutsats

55. Det går följaktligen inte att slå fast att Linde och Messer i dagsläget skulle utgöra ett duopol med dominerande ställning på marknaden.

b) Situationen efter koncentrationen

56. Genom koncentrationen ökar Lindes marknadsandel på de flesta berörda marknader med 5–10 %. Linde övertar därmed Messers marknadsledande ställning på en rad marknader. Samtidigt ökar avståndet mellan de båda ledande leverantörerna och deras konkurrenter. Det finns dock ingenting som tyder på att Lindes ökade marknadsandel kommer att leda till någon väsentlig förändring av konkurrensförhållandet mellan Linde och Messer och i framtiden till en situation där den nuvarande konkurrensen mellan företagen försvagas i avgörande grad. Visserligen innebär Lindes övertagande av AGA att en konkurrent till Linde och Messer bortfaller. Därmed kan de impulser till konkurrens som utgår från de utomstående konkurrenterna minska inom den ledande gruppen. Här måste man dock beakta att även de andra stora leverantörerna av tekniska gaser på marknaderna för flytande gaser och flaskgas utöver AGA är verksamma i Tyskland, och att genom Air Liquide den konkurrent kommer att kvarstå som under de senaste tio åren vunnit klart mest marknadsandelar. I den mån som den utomstående konkurrensen tidigare varit en bidragande orsak till att det även mellan Linde och Messer rått ett aktivt konkurrensförhållande, kommer situationen följaktligen inte att förändras i så avgörande grad att den väsentliga konkurrensen mellan de båda ledande företagen bortfaller.

Slutsats

57. Följaktligen måste man utgå från att koncentrationen inte kommer att leda till ett duopol mellan Linde och Messer med dominerande ställning på marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Tyskland.

2. Nederländerna

aa) På marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Nederländerna finns i stort sett fyra stora leverantörer.

58. Följande betydande leverantörer är verksamma på marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Nederländerna: Linde genom det av företaget kontrollerade N.V. Hoek's Machine en Zuurstoffabriek, AGA genom AGA Gas BV, Air Products genom Air

Products Nederland BV och Air Liquide genom Air Liquide BV. Dessutom har även Messer verksamhet i mindre skala i Nederländerna genom Messer Nederland BV och Praxair genom Praxair NV. BOC:s verksamhet i Nederländerna har dock övertagits av Air Liquide.

59. Andra mindre leverantörer är Westfalen Gassen Nederland BV, ett dotterföretag till Westfalen Aktiengesellschaft Nederlandse Technische Gasmaatschappij BV (NTG), som kontrolleras av den italienska gasleverantören SOL S.p.A., och Hydrogas Holland BV, ett dotterföretag till Norsk Hydro ASA i Oslo. Det sistnämnda företaget levererar dock i stort sett enbart koldioxid.
60. Linde har i Nederländerna två luftsepareringsanläggningar och fem tappningsanläggningar för alla gassorter. AGA har i Nederländerna en tappningsanläggning för alla gassorter, en tappningsanläggning för CO₂ och en acetylanläggning. AGA har inga egna anläggningar för luftseparering i Nederländerna och samarbetar därför med Air Products för produktion av flytande luftgaser. Air Products driver i Rotterdam världens största anläggning för luftseparering och ytterligare en anläggning i Terneuzen. Dessutom har Air Products en tappningsanläggning för alla gassorter och en för vätgas. Air Liquide har likaså en tappningsanläggning för alla gassorter och en för vätgas. Dessutom har Air Liquide efter övertagandet av BOC:s nederländska verksamhet även en anläggning för luftseparering i Terneuzen. Messer har en tappningsanläggning för alla gassorter och en acetylanläggning. De i punkt 59 förtecknade mindre leverantörerna har vardera en tappningsanläggning.

bb) På marknaden för flaskgas skulle det fusionerade företaget Linde/AGA vara den enda stora leverantören, medan marknaden i övrigt är splittrad.

61. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flaskgas i Nederländerna enligt tabellen nedan.

Flaskgas	Syre		Kväve		Argon		CO ₂		Vätgas		Acetyl	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Linde	[40–45]* %	[45–50]* %	[45–50]* %	[50–55]* %	[25–30]* %	[25–30]* %	[25–30]* %	[30–35]* %	[55–60]* %	[55–60]* %	[30–35]* %	[35–40]* %
AGA	25–30 %	25–30 %	15–20 %	15–20 %	35–40 %	35–40 %	50–55 %	45–50 %	< 5 %	< 5 %	45–50 %	40–45 %
Linde/AGA	[65–75]* %	[70–80]* %	[60–70]* %	[65–75]* %	[60–70]* %	[60–70]* %	[75–85]* %	[75–85]* %	[55–65]* %	[55–65]* %	[75–85]* %	[75–85]* %
Air Liquide	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	10–15 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	15–20 %	15–20 %	5–10 %	5–10 %

Air Products	5–10 %	5–10 %	10–15 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %
Messer	5–10 %	5 %	< 5 %	< 5 %	5–10 %	10–15 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	5–10 %	5–10 %
Övriga	5–10 %	5–10 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	15–20 %	15–20 %	5–10 %	5–10 %

62. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för syre i flaska uppgår till [70–80]*%. Den näst största konkurrenten på marknaden för syre i flaska är Air Products som har en andel på 5–10 %. Avståndet i fråga om marknadsandel till de övriga leverantörerna uppgår till 70%. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för vätgas i flaska uppgår till [65–75]*%, medan den näst största konkurrenten Air Products har en marknadsandel på 10–15 %. Avståndet i fråga om marknadsandel till de övriga leverantörerna uppgår till mer än 60 %. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för argon och argonblandningar i flaska uppgår till [60–70]*%. På marknaden för argon och argonblandningar i flaska är de näst största konkurrenterna Air Liquide och Messer, som vardera har en marknadsandel på 10–15 %. Försprånget till de återstående konkurrenterna är omkring 50 %.
63. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för CO₂ i flaska uppgår till [75–85]*%. Air Liquide, Air Products och Messer har vardera en marknadsandel för CO₂ i flaska på 5–10 %. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för vätgas i flaska uppgår till [55–65]*%. På marknaden för vätgas i flaska är Air Liquide den näst största konkurrenten med en andel på 15–20 %. Linde/AGA:s marknadsandelsförsprång framför de övriga återstående leverantörerna är större än 50 %. Linde/AGA:s gemensamma marknadsandel för acetyl i flaska uppgår till [75–85]*%. På marknaden för acetyl har de näst största konkurrenterna Messer och Air Liquide vardera en marknadsandel på 5–10 %. Linde/AGA:s marknadsandelsförsprång framför de övriga återstående konkurrenterna uppgår till mer än 70 %.
64. De resterande små leverantörerna av flaskgas är till stor del beroende av leveranser från de stora leverantörerna. Genom koncentrationen minskar antalet stora leverantörer betydligt och på så sätt försvåras uppenbart den aktiva konkurrensen. Man kan därför inte räkna med att Linde/AGA:s spelrum begränsas av de återstående små leverantörerna.
- cc) Linde/AGA blir ledande på marknaderna i Nederländerna för en rad flytande gaser. Koncentrationen leder dock inte till uppkomsten av en dominerande ställning på dessa marknader.**
65. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser i Nederländerna enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	Syre		Kväve		Argon		Vätgas		CO ₂	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Linde	[15–20]*%	[30–35]*%	[20–25]*%	[25–30]*%	[15–20]*%	[15–20]*%	[40–45]*%	[35–40]*%	[5–10]*%	[5–10]*%
AGA	10–15 %	10–15 %	15–20 %	15–20 %	20–25 %	25–30 %	0 %	0 %	15–20 %	20–25 %
Linde/AGA	[25–35]*%	[40–50]*%	[35–45]*%	[40–50]*%	[35–45]*%	[40–50]*%	[40–50]*%	[35–45]*%	[20–30]*%	[25–35]*%
Air Liquide	45–50 %	20–25 %	30–35 %	25–30 %	25–30 %	25–30 %	35–40 %	35–40 %	15–20 %	20–25 %
Air Products	10–15 %	10–15 %	10–15 %	10–15 %	10–15 %	10–15 %	15–20 %	25–30 %	< 5 %	< 5 %
Praxair	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	0 %	0 %	< 5 %	< 5 %
Messer	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	0 %	0 %	5–10 %	5–10 %
Övriga	< 5 %	10–15 %	< 5 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	50–55 %	35–40 %

66. De volym- och värdemässigt viktigaste flytande gaserna är luftgaserna syre, kväve och argon. Dessa tre gaser utgör såväl i fråga om volym som värde mer än 80 % av den gas som säljs i flytande form i Nederländerna. På marknaderna för luftgaser uppnår Linde/AGA värdemässiga marknadsandelar på [40–50]*% för flytande syre, [40–50]*% för flytande kväve och [40–50]*% för flytande argon. Den näst största konkurrenten är Air Liquide med värdemässiga marknadsandelar på 20–25 % för flytande syre, 20–25 % för flytande kväve och 25–30 % för flytande argon. Den näst största konkurrenten Air Products har värdemässiga marknadsandelar för dessa tre flytande gaser på 10–15 %. Praxairs marknadsandelar för flytande gaser uppgår till 5–10 %. De mindre leverantörerna har andelar av marknaden för flytande syre på knappt 20 %, för flytande kväve knappt 15 % och för flytande argon mindre än 10 %. Utgående från denna fördelning av marknadsandelar kan man inte sluta sig till att Linde/AGA efter koncentrationen kommer att ha ett för konkurrenterna okontrollerbart spelrum.

67. På marknaden för flytande vätgas medför koncentrationen ingen ökad marknadsandel, eftersom AGA inte är verksamt på denna marknad. På marknaden för flytande CO₂ får Linde/AGA efter koncentrationen en värdemässig marknadsandel på [25–35]*% och ligger därmed på andra plats efter marknadsledaren Hydrogas som har en värdemässig marknadsandel på 35–40 %.

Slutsats

68. Man måste därför utgå från att koncentrationen kommer att medföra en dominerande ställning för Linde/AGA på marknaderna för flaskgas i Nederländerna.

3. Österrike

aa) Marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Österrike är redan i dag mycket koncentrerade med i stort sett endast tre stora leverantörer.

69. I Österrike är Linde, AGA och Messer verksamma genom sina respektive dotterföretag. Vid sidan av dessa tre företag verkar i Österrike även företagen SIAD Vertrieb technischer Gase GmbH, ett dotterföretag till SIAD SpA, Sapio Produzione Idrogeno Ossigeno S.R.L. (Sapio) , SOL Spa (SOL) och Sauerstoffwerk Friedrich Gutfroff GmbH.
70. Fördelningen av produktionsanläggningar och tappningsanläggningar i Österrike framgår av tabellen nedan.

	Linde	AGA	Messer	SIAD
LZA	2	2	2	0
Tappningsanläggningar för alla gassorter	3	5	5	1
Tappningsanläggningar för CO ₂	4	0	1	0
Acetylanläggningar	2	3	1	0
Vätgasanläggningar	2	1	1	0

71. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser i Österrike enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	Syre		Kväve		Argon		Vätgas		CO ₂	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Linde	[45–50]*%	[40–45]*%	[45–50]*%	[40–45]*%	[70–75]*%	[55–60]*%	[85–90]*%	[80–85]*%	[25–30]*%	[35–40]*%
AGA	25–30 %	35–40 %	20–25 %	20–25 %	15–20 %	25–30 %	< 5%	< 5 %	20–25 %	20–25 %
Linde/AGA	[70–80]*%	[75–85]*%	[65–75]*%	[60–70]*%	[85–95]*%	[80–90]*%	[85–95]*%	[80–90]*%	[45–55]*%	[55–65]*%
Messer	10–15 %	10–15 %	20–25 %	25–30 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	45–50 %	35–40 %
Övriga	5–10 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	10–15 %	15–20 %	< 5 %	< 5 %

72. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flaskgas i Österrike enligt tabellen nedan.

Flaskgas	Syre		Kväve		Argon		CO ₂		Vätgas		Acetyl	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Linde	[20–25]* %	[25–30]* %	[20–25]* %	[15–20]* %	[30–35]* %	[25–30]* %	[40–45]* %	[40–45]* %	[0–5]*% %	[10–15]* %	[35–40]* %	[30–35]%
AGA	35–40 %	45–50 %	30–35 %	30–35 %	30–35 %	40–45 %	15–20 %	15–20 %	20–25 %	20–25 %	35–40 %	40–45 %
Linde/ AGA	[55–65]* %	[70–80]* %	[50–60]* %	[45–55]* %	[60–70]* %	[65–75]* %	[55–65]* %	[55–65]* %	[20–30]* %	[30–40]* %	[70–80]* %	[65–75]* %
Messer	15–20 %	15–20 %	30–35 %	35–40 %	20–25 %	20–25 %	25–30 %	25–30 %	65–70 %	60–65 %	15–20 %	20–25 %
Övriga	15–20 %	10–15 %	15–20 %	10–15 %	10–15 %	5–10 %	5–10 %	5–10 %	< 5 %	< 5 %	< 5 %	5–10 %

bb) På marknaderna för flytande gaser och flaskgas skulle koncentrationen leda till stora gemensamma marknadsandelar för Linde/AGA.

73. Efter koncentrationen skulle Linde/AGA ha gemensamma andelar av marknaden för flytande syre på [75–85]*%, för flytande kväve på [60–70]*%, för flytande argon på [80–90]*%, för flytande vätgas på [80–90]*% och för flytande CO₂ på [55–65]*%. På marknaderna för flaskgas uppgår Linde/AGA:s andelar för syre till [70–80]*%, för kväve till [45–55]*%, för argon och argonblandningar till [65–75]*%, för CO₂ till [55–65]* och för acetyl till [65–75]*%. Linde/AGA:s marknadsandelsförsprång framför den enda återstående stora konkurrenten uppgår för flytande syre till mer än [...]%, för flytande kväve till knappt [...]%, för flytande argon och flytande vätgas till mer än [...]%, samt för flytande CO₂ [...]%. För flaskgas uppgår Linde/AGA:s marknadsandelsförsprång för syre, argon och acetyl till [...]%, för CO₂ till [...]%, och för kväve till [...]%. Endast på marknaden för vätgas på flaska förblir Messer marknadsledande, medan Linde/AGA:s marknadsandel uppgår till [30–40]*%.

Slutsats

74. Man måste därför utgå från att koncentrationen kommer att medföra en dominerande ställning för Linde/AGA på marknaderna för flytgaser och flaskgas i Österrike.

4. Finland, Sverige, Norge och Island

aa) Marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Finland, Sverige, Norge och Island kännetecknas av en hög grad av koncentration.

75. På marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Finland är AGA och Air Liquide de två viktigaste leverantörerna. Förutom dessa två företag finns på marknaden även företaget Oy Woikoski AB, som levererar flytande vätgas och i mindre skala flaskgas, samt Messer i begränsad utsträckning.
76. På marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Sverige är AGA och Air Liquide de två viktigaste leverantörerna. Förutom dessa två företag är även företaget Hydrogas verksamt som leverantör av koldioxid, samt Hydrogas-Messer AB, ett företag som ägs gemensamt av Messer och Hydrogas.
77. På marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Norge är AGA och Hydrogas de två viktigaste leverantörerna. I Island är AGA den enda leverantören av tekniska gaser.

bb) På en rad marknader har AGA marknadsandelar på långt över 50 %.

78. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser och flaskgas i Finland enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	AGA		Air Liquide		Övriga	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Syre	50–55%	50–55%	45–50%	45–50%		
Kväve	70–75%	65–70%	25–30%	30–35%		
Argon	25–30%	30–35%	70–75%	65–70%		
Vätgas	45–50%	45–50%	< 5%	< 5%	50–55%	50–55%
CO ₂	65–70%	65–70%	30–35%	30–35%		
Flaskgas						
Syre	80–85%	75–80%			15–20%	20–25%
Kväve	65–70%	75–80%			30–35%	20–25%
Argon/argonblandningar	75–80%	75–80%			20–25%	20–25%
CO ₂	80–85%	80–85%			15–20%	15–20%
Vätgas	75–80%	65–70%			20–25%	30–35%
Acetyl	65–70%	60–65%			30–35%	35–40%

79. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser och flaskgas i Sverige enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	AGA		Air Liquide		Övriga	
	Volym	Värde	Volym	Värde	Volym	Värde
Syre	80–85%	75–80%	15–20%	24%		
Kväve	65–70%	65–70%	30–35%	32%		
Argon	65–70%	70–75%	30–35%	28%		
Vätgas	< 5%	5%	95–100%	95–100%		
CO ₂	40–45%	60–65%	10–15%	10–15%	45–50%	20–25%
Flaskgas						
Syre	65–70%	75–80%	30–35%	20–25%		
Kväve	60–65%	60–65%	35–40%	35–40%		
Argon/argonblandningar	70–75%	70–75%	25–30%	25–30%		
CO ₂	60–65%	65–70%	35–40%	30–35%		
Vätgas	85–90%	90–95%	10–15%	5–10%		
Acetyl	75–80%	80–85%	20–25%	15–20%		

80. Enligt den undersökning som kommissionen genomfört fördelar sig marknaden för flytande gaser och flaskgas i Norge enligt tabellen nedan.

Flytande gaser	AGA		Hydrogas	
	Volym	Värde	Volym	Värde
Syre	60–65%	60–65%	35–40%	30–35%
Kväve	65–70%	60–65%	30–35%	30–35%
Argon	25–30%	30–35%	70–75%	65–70%
Vätgas	< 5%	< 5%	< 5%	< 5%
CO ₂	15–20%	15–20%	80–85%	80–85%

Flaskgas				
Syre	65–70%	85–90%	30–35%	10–15%
Kväve	50–55%	65–70%	45–50%	30–35%
Argon/argonblandningar	95–100%	95–100%	< 5%	< 5%
CO ₂	50–55%	35–40%	45–50%	60–65%
Vätgas	95–100%	95–100%	< 5%	< 5%
Acetyl	65–70%	65–70%	30–35%	30–35%

81. På de isländska marknaderna för flytande gaser och flaskgas är AGA den enda leverantören.

bb) Koncentrationen kommer inte att leda till någon förstärkning av AGA:s dominerande ställning på en rad marknader för flytande gaser och flaskgas i Finland, Sverige, Norge och Island.

82. Den planerade koncentrationen skulle kunna leda till en förstärkning av AGA:s dominerande ställning på de skandinaviska marknaderna, om Linde kunde anses vara en viktig potentiell konkurrent genom ett inträde på dessa marknader. Kommissionen har dock på grundval av vad den anmälade parten hävdade i sitt svar på klagomålen och i utfrågningen dragit slutsatsen att detta inte är fallet.

83. Visserligen är Linde verksamt på marknaderna för tekniska gaser och flaskgas i följande medlemsstater: Tyskland, Frankrike, Förenade kungariket, Italien, Spanien, Nederländerna, Belgien, Österrike, Portugal och Grekland. Det motiverar dock inte i sig antagandet att Linde därför även borde anses vara en viktig potentiell konkurrent genom ett inträde på de skandinaviska marknaderna.

84. Ett inträde på marknaden kräver en betydande investeringsvolym. Linde har i anmälan gjort nedanstående uppskattning av de totala kostnaderna för ett inträde på marknaden.

Fas I

Hyra av tomtmark på 4 000 m ² för inrättande av lager för gasflaskor	15 000 mark per månad
Containers och administrationsbyggnader	40 000 mark
Lagerhall och övertäckning av uppställningsplatser	40 000 mark
5 000 flaskor, lastpallar, låror	1 350 000 mark
Gaffeltruckar, lyftanordningar	100 000 mark
Transportfordon	250 000 mark
Investeringsvolym	cirka 1 180 000 mark
Månatliga kostnader inklusive personal	cirka 100 000 mark

Fas II

Fastighetskostnader (köp) 5 000 m ²	1 500 000 mark
--	----------------

Kostnader för tappningsanläggningar, tankar m.m. 2 500 000 mark
Totalt: cirka 4–5 miljoner mark

Fas III

1 LZA	40 miljoner mark
5 tappningsanläggningar	25 miljoner mark
Flasklager 110 000, diverse tankar	30 miljoner mark
Fordon, tankbilar	15 miljoner mark
Lårar, lastpallar, byggnader	10 miljoner mark
Totalt:	120 miljoner mark

85. De totala investeringskostnader som uppskattats för fas III i marknadsinträdet är desamma som Linde ådrog sig vid sitt inträde på de italienska gasmarknaderna. [...] Dessutom har Linde, med avseende på sin verksamhet i Frankrike under tiden från 1989 till och med 1998, i sin anmälan framfört att ett negativt resultat uppnåddes i Frankrike under [...] år, samtidigt som investeringar på sammanlagt [...] miljoner mark krävdes. Med tanke på de stora investeringar som krävs och de långvariga förluster som måste accepteras för att kunna etablera sig i en annan medlemsstat, måste möjligheten och genomförbarheten för en leverantör att inträda på marknaden bedömas på grundval av de omständigheter som råder på respektive marknad. Av särskild betydelse är marknadens storlek och den rådande koncentrationsgraden.
86. Frankrike är efter Tyskland den viktigaste marknaden för tekniska gaser i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. På fjärde plats efter Förenade kungariket kommer Italien. Den svenska gasmarknaden, som är den största i Skandinavien, har dock en total marknadsvolymer för tekniska gaser som uppgår till endast 14 % av den tyska gasmarknaden. Gasmarknaderna i Finland och Norge är mindre än den österrikiska, som uppgår till 10 % av den tyska marknaden. 1998 uppgick värdet av den totala marknaden i Sverige för flytande gaser och flaskgas till 160 miljoner euro, den finska till knappt 62 miljoner euro och den norska till 65 miljoner euro. Med så begränsade marknadsvolymer kan man knappast förvänta att Linde skulle acceptera investeringskostnader i den storleksklass som beskrivs ovan och dessutom en långvarig förlustbringande inkörningsperiod.
87. Vidare är marknaderna för produktion av tekniska gaser i Finland, Sverige och Norge, med i stort sett endast två huvudleverantörer, samt i Island med en enda leverantör, redan högradigt koncentrerade. I detta sammanhang måste man dessutom beakta att en av de två huvudleverantörerna, AGA, har en dominerande ställning på en rad marknader för flytande gas och flaskgas i Finland, Sverige, Norge och Island. Den andra huvudleverantören i Finland och Sverige är Air Liquide, det i Europa och hela världen ledande företaget på området för produktion och försäljning av tekniska gaser.
88. I betraktande av att marknaderna för flytande gaser och flaskgas överallt i Skandinavien är små och att hindren för inträde på marknaden är stora, anser kommissionen att Linde inte kan anses vara en viktig potentiell konkurrent genom ett inträde på de skandinaviska marknaderna.

Slutsats

89. Man måste utgå från att koncentrationen inte kommer att leda till någon förstärkning av AGA:s dominerande ställning på marknaderna för flytande gaser och flaskgas i Finland, Sverige, Norge och Island.

V ÅTAGANDEN SOM DEN ANMÄLANDE PARTEN ERBJUDIT SIG ATT GÖRA

1. Åtaganden

90. För att undanröja kommissionens betänkligheter beträffande den planerade koncentrationen har Linde gjort följande åtaganden:
91. Linde förpliktar sig att sälja AGA Gas BV:s affärsverksamhet på området för industrigaser på flaska (kväve, syre, argon, CO₂ och acetyl) i Nederländerna. Försäljningsåtagandet omfattar tappningsanläggningen för industrigaser i Amsterdam, den tillhörande personalen (cirka [...]*) anställda), de befintliga kontrakten med kunder, leverantörer och speditörer, kundlistorna och de tillhörande gasflaskorna (cirka [...]*) ("avyttringsobjekt Nederländerna"). Försäljningsåtagandet omfattar inte specialgaser, inbegripet Mison ® och gaser för medicinska ändamål.
92. Linde förpliktar sig att sälja hela AGA:s – genom dess dotterföretag AGA GmbH – affärsverksamhet på gasområdet i Österrike. Försäljningsåtagandet omfattar alla luftsepareringsanläggningar med befintliga on site-leveranskontrakt, alla tillhörande kondensorer, tappningsanläggningar och acetylanläggningar, den tillhörande personalen (cirka [...]*) anställda), befintliga kontrakt med kunder och leverantörer, kundlistorna och hos kunderna installerade tankar, tillhörande tankbilar och andra transportfordon samt tillhörande gasflaskor (cirka [...]*) ("avyttringsobjekt Österrike"). Försäljningen omfattar inte skalbolaget med företagsnamnet samt AGA GmbH:s ägarandelar i andra österrikiska företag.

2. Bedömning av de erbjudna åtagandena

Nederländerna

93. På grundval av det föreslagna åtagandet erbjuds konkurrenter att förvärva AGA:s affärsverksamhet på marknaden för flaskgas i Nederländerna. Genom försäljningen säkerställs att Lindes ställning på marknaderna för flaskgas inte förstärks. Efter avyttringen kommer förvärvaren att vara i samma läge som AGA tidigare. På så sätt säkerställs att det även efter koncentrationen finns ytterligare en större leverantör på marknaderna för flaskgas i Nederländerna. Kommissionen har därför dragit slutsatsen att det föreslagna åtagandet är lämpat att förhindra uppkomsten av en dominerande ställning på marknaderna för flaskgas i Nederländerna.

Österrike

94. På grundval av det föreslagna åtagandet erbjuds konkurrenter att förvärva AGA:s hela affärsverksamhet på gasområdet i Österrike. Genom försäljningen säkerställs att Lindes ställning på marknaderna för flytande gas och flaskgas inte förstärks. Samtidigt säkerställs att det liksom tidigare kommer att finnas tre stora gasleverantörer i Österrike. Försäljningen av de båda luftsepareringsanläggningarna och kondensorn är nödvändig

för att förvärvaren skall kunna uppnå den konkurrensposition som AGA hade både på marknaden för flytande luftgaser och på marknaden för luftgaser på flaska. Linde har inte föreslagit någon begränsning av åtagandet till syre, kväve, argon, CO₂ och acetyl, med undantag för vätgas på flaska. Det skulle även i praktiken vara svårt att genomföra en sådan begränsning, eftersom alla gaser som levereras på flaska i regel tappas gemensamt. Kommissionen har därför dragit slutsatsen att det föreslagna åtagandet är lämpat och även behövs för att förhindra uppkomsten av en dominerande ställning på marknaderna för flytande gas och flaskgas i Österrike.

VI SAMMANFATTNING

95. Av ovan nämnda skäl måste man, förutsatt att de åtaganden som den anmälade parten gjort uppfylls, utgå från att den planerade koncentrationen inte leder till uppkomst eller förstärkning av en dominerande ställning, som avsevärt skulle förhindra en effektiv konkurrens på en viktig del av den gemensamma marknaden. Koncentrationen bör därför med detta villkor förklaras vara förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion enligt artikel 8.2 i förordningen om kontroll av företagskoncentrationer och artikel 57 i EES-avtalet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den anmälda företagskoncentrationen genom Linde Aktiengesellschafts förvärv av hela aktiekapitalet i AGA AB förklaras vara förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalet förutsatt att de åtaganden som den anmälade parten gjort enligt bilagan till detta beslut uppfylls.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till

LINDE AG

Abraham-Lincoln-Straße 21
D-65189 Wiesbaden

Utfärdat i Bryssel den

På kommissionens vägnar

BILAGA I

Den fullständiga originaltexten av de villkor och förpliktelser som hänvisas till i artiklarna 2 och 3 finns tillgängliga på kommissionens webbplats:
http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html